

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan yksiköille

VAMMAISPALVELUISTA PERITTÄVÄT ASIAKASMAKSUT

Voimassa	1.10.2025–30.9.2034
Korvaa	1.10.2025 alkaen Vammaispalveluista perittävät maksut PYSY050, 22.2.2024 (HEL 2024-001888)
Luokka	talous
Asiasanat	asiakasmaksut, kehitysvammahuolto, vammainen henkilö, asumispalvelut, asumisen tuki, lapsen asumisen tuki
Diaarinumero	HEL 2025-006805

Sisällys

1. Yleistä.....	3
2. Vammaispalvelulain mukaiset maksuttomat palvelut	3
3. Kehitysvammalain (519/1977) mukaisten palvelujen maksut.....	4
4. Vammaispalvelulain mukainen asumisen tuki	5
4.1. Ylläpitomaksu	5
4.2. Ateriamaksu	5
5. Lapsen asumisen tuki.....	6
6. Lyhytaikainen huolenpito	7
7. Kuntoutushoito laitoshoidtona	7
8. Vammaisten lasten loma-ajan toiminta	7
9. Päivätoiminnan ja kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminnan maksut	7
10. Liikkumisen tuki kuljetuspalveluna järjestettäessä	8
11. Hengityslaitteen varassa elävän henkilön hoidon maksuttomuus	9
12. Asiakasmaksun perimättä jättäminen tai alentaminen	9
12.1.Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden maksut	10
12.2.Ensisijaisten lakien mukaisten palveluiden maksut.....	10
13. Siirtymäaikana perittävät asiakasmaksut (vanhan lainsäädännön mukaiset asiakasmaksut) 11	
13.1.Maksuttomat palvelut	11
13.2 Maksut pitkäaikaisissa palveluissa	11
13.3 Maksut lyhytaikaisissa palveluissa	13
13.4 Alle 18-vuotiaiden asumispalvelut.....	15



13.5 Työ- ja päivätoiminta15

13.6 Sopeutumisvalmennus15

13.7 Kuljetukset15

13.8 Maksukatto16

13.9 Asiakasmaksun alentaminen ja perimättä jättäminen16

14. Viitteet ja säännökset17

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

1. Yleistä

Pysyväisohje on päivitetty uudistuneen vammaispalvelulainsäädännön mukaiseksi. Uusi vammaispalvelulaki sekä kehitysvammalain ja asiakasmaksulain muutokset astuivat voimaan 1.1.2025. Pysyväisohje sisältää sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan vastuulla olevista vammaispalveluista perittävät asiakasmaksut.

Vammaisen henkilön palvelut järjestetään ensisijaisesti sosiaalihuoltolain, terveydenhuoltolain, vanhuspalvelulain, varhaiskasvatuslain, perusopetuslain tai muun ensisijaisen lain perusteella. Näiden mukaan järjestettävistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista voidaan periä maksu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (asiakasmaksulaki) mukaisesti. Palveluita järjestetään vammaispalvelulain perusteella, jos muussa laissa tarkoitetut palvelut eivät ole henkilön yksilöllisen palvelutarpeen ja edun kannalta sopivia ja riittäviä.

Vammaiset henkilöt maksavat yleisistä sosiaali-, terveydenhuollon sekä sairaanhoidon palveluista kuten muutkin palvelujen käyttäjät. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut ovat sen sijaan erityispalveluja, minkä vuoksi nämä palvelut ovat pääsääntöisesti maksuttomia. Osasta vammaispalvelulain mukaisista palveluista voidaan kuitenkin periä ylläpitomaksuja ja asiakasmaksuja.

Uuteen vammaispalvelulakiin sisältyy kolmen vuoden siirtymäaika 31.12.2027 saakka. Siirtymäaika tarkoittaa, että aikaisempien säännösten perusteella tehdyt palvelu- ja asiakasmaksupäätökset pysyvät voimassa niihin merkityn voimassaoloajan tai enintään 31.12.2027 asti, vaikka uusi laki on tullut voimaan. Toistaiseksi voimassa olevat päätökset pysyvät voimassa enintään kolme vuotta uuden lain voimaantulosta, minkä jälkeen päätösten on vastattava uutta lakia. 1.1.2025 alkaen palvelu- ja asiakasmaksupäätökset tehdään uuden lainsäädännön mukaisesti.

Siirtymäaikana perittävät, aikaisempien säännösten mukaiset asiakasmaksut sisältyvät kappaleeseen 13. Kappaleen 13 mukaiset asiakasmaksut vastaavat niitä asiakasmaksuja, joita on peritty ennen 1.1.2025 voimaan astuneita lakimuutoksia. Joitakin asiakasmaksuja ja niiden euromääriä on päivitetty vastaamaan annettuja asiakasmaksuja koskevia lautakuntapäätöksiä.

2. Vammaispalvelulain mukaiset maksuttomat palvelut

Vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin sisältyvä apu ja tuki on maksutonta seuraavissa palveluissa (Asiakasmaksulaki 4 § ja 7 e §):

- valmennus (ylläpidosta voidaan periä maksu)
- henkilökohtainen apu
- erityinen osallisuuden tuki
- tuettu päätöksenteko
- vaativa moniammatillinen tuki (ylläpidosta voidaan periä maksu)
- asumisen tuki (ylläpidosta voidaan periä maksu)
- kotona järjestettävä lapsen asumisen tuki
- esteettömän asumisen tuki
- lyhytaikainen huolenpito (ylläpidosta voidaan periä maksu)
 - lyhytaikaisena huolenpitona järjestettävään aamu- ja iltapäivätoimintaan liittyvä ylläpito on maksutonta

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

- päivätoiminta (ylläpidosta voidaan periä maksu)
- kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminta (ylläpidosta voidaan periä maksu)
- liikkumisen tuki (kuljetuspalveluna järjestetystä liikkumisen tuesta peritään asiakasmaksu)
- hyvinvointialueen hengityslaitteen varassa elävälle henkilölle järjestämä hoito, ylläpito terveydenhuollon laitoshoidon aikana ja hoitoon liittyvät kuljetukset
- vammaispalvelulain 34 §:ssä mainitut muut palvelut ja tukitoimet (ylläpidosta voidaan periä maksu)

Lisäksi maksuttomia vammaispalvelulain mukaisia palveluita ovat:

- päivätoiminnan ja kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminnan matkat
- asumisen tukeen ja kotona järjestettävään lapsen asumisen tukeen sisältyvät palvelut, jotka erillisinä palveluina järjestettyinä saattaisivat olla maksullisia (esim. asumisen tukeen sisältyvä kotihoito tai kotisairaanhoido).

Asumisen tuesta ja henkilökohtaisesta avusta voidaan kuitenkin periä maksu, jos henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaispalvelulain nojalla. Vakuutusyhtiöltä korvauksia perittäessä tulee määritellä, mikä osa korvauksesta voidaan käyttää järjestettyjen palvelujen maksuksi. Jos korvaus kokonaisuudessaan ei kohdistu kyseiseen palveluun liittyviin menoihin, on muihin kuluihin osoitettu rahamäärä suoritettava vammaiselle henkilölle. Jos vammaisen henkilö saa korvausta näihin kustannuksiin jonkin muun kuin vammaispalvelulain nojalla, peritään asiakkaalta normaalit asiakasmaksut enintään korvauksen määrään asti. Pääsääntöisesti kustannukset laskutetaan suoraan vakuutusyhtiöltä.

Sosiaalihuoltolain tai muun ensisijaisen lainsäädännön perusteella myönnetty palvelut eivät kuulu vammaispalvelulain mukaisiin maksuttomiin erityispalveluihin. Näistä palveluista peritään vammaisilta henkilöiltä asiakasmaksulainsäädännön mukaiset maksut, ja niiden määräytymisestä on annettu erilliset pysyväisohjeet.

3. Kehitysvammalain (519/1977) mukaisten palvelujen maksut

Erityishuoltoon kuuluvat 1.1.2025 alkaen ainoastaan ne palvelut, jotka liittyvät tahdosta riippumattoman erityishuollon järjestämiseen ja kehitysvammalain 3 a luvussa tarkoitettujen rajoitustoimenpiteiden käyttöön erityishuollossa.

Siirtymäajan puitteissa kehitysvammalain mukaisista palveluista peritään kohdan 6 mukaiset maksut.

Muutoin kehitysvammaisten henkilöiden tarvitsemat sosiaalipalvelut järjestetään saman lainsäädännön mukaisesti kuin muidenkin vammaisten henkilöiden. Kaikkien vammaisten henkilöiden tarvitsemat terveydenhuollon palvelut järjestetään yleislain eli terveydenhuoltolain perusteella.

Palvelut järjestetään ja asiakasmaksut peritään pääsääntöisesti samoin perustein vamman tai sairauden laadusta riippumatta.

Kehitysvammalaissa tarkoitettu erityishuolto ja lain 39 §:ssä tarkoitettu kuljetus ovat 1.1.2025 lukien jatkossakin maksuttomia. Kehitysvammaisen henkilön ylläpidosta voidaan kuitenkin periä kohtuullinen maksu silloin, kun hän on erityishuollon palveluiden piirissä.

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitetussa erityishuollossa olevan henkilön **täydestä ylläpidosta lyhytaikaisessa laitoshoidossa** voidaan periä seuraavat maksut:

- Lyhytaikaisessa laitoshoidossa olevalta voidaan periä hoidosta ja ylläpidosta psykiatrian toimintayksikössä enintään 30,70 euroa hoitopäivältä ja
- muussa lyhytaikaisessa laitoshoidossa enintään 66,90 euroa hoitopäivältä.

Maksuja ei saa kuitenkaan periä terveyskeskuksessa eikä sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Hoitopäivämaksun saa periä vain kerran kalenterivuorokaudelta. Jos asiakas siirtyy välittömästi toiseen laitokseen, lähettävä laitos ei saa periä maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy. (Asiakasmaksuasetus 12 §.)

Erityishuollossa olevan henkilön pitkäaikaisesta laitoshoidosta voidaan periä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 c §:ssä tarkoitettu pitkäaikaisen laitoshoidon maksu (Pysyväisohje 053).

4. Vammaispalvelulain mukainen asumisen tuki

Asumisen tukeen kuuluva apu ja tuki on asiakkaalle maksutonta. Asumisen tukeen voi kuitenkin liittyä ylläpitoa, joista aiheutuu henkilölle kustannuksia vammaisuudesta riippumatta. Näitä kustannuksia ovat esimerkiksi ateriat, hygieniat- ja taloustarvikkeet ja internet. Asumispalveluina toteutettavasta asumisen tuesta voidaan periä **maksut ylläpidosta ja aterioista** (Asiakasmaksulaki 7 e §).

Asumisen tueksi tarvittava kotisairaanhoido ja muut terveydenhuollon palvelut voivat olla osa asumisen tuen kokonaisuutta. Silloin, kun nämä palvelut ovat osa asumisen tukea, ovat ne henkilölle maksuttomia. Terveys- ja terveydenhuollon palvelut voivat olla maksullisia, jos ne eivät sisälly asumisen tukeen. Esimerkiksi erikoissairaanhoidon palveluista voidaan periä asiakasmaksulain mukainen maksu. Terveys- ja terveydenhuollon maksujen määräytymisestä on erillinen pysyväisohje (Pysyväisohje 046).

Sosiaalihuoltolain tai muun ensisijaisen lainsäädännön perusteella myönnettyistä asumispalveluista peritään vammaisilta henkilöiltä asiakasmaksulainsäädännön mukaiset maksut, ja niiden määräytymisestä on erilliset pysyväisohjeet (Pysyväisohje 053 ja 147).

4.1. Ylläpitomaksu

Vammaispalveluiden asumispalveluiden ylläpidosta peritään seuraavat maksut:

- Ylläpitomaksu 30 euroa kuukaudessa
- Sähkö 13,50 euroa kuukaudessa niissä asunnoissa, joissa se ei kuulu vuokraan.

Maksun periminen ei edellytä sitä, että asiakas käyttää säännöllisesti kaikkia tukitoimia, tarvikkeita tai välineitä. Ylläpitomaksu peritään, mikäli asiakas on kuukauden aikana vähintään viisi päivää paikalla. Ylläpitomaksua ei peritä, mikäli asiakas on paikalla alle viisi päivää. (Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 10.12.2024 § 268.)

Tuetun asumisen osalta maksu peritään niiltä asiakkailta, jotka tosiasiallisesti käyttävät ylläpidon palveluita.

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

4.2. Ateriamaksu

Aterioista peritään seuraavat maksut:

- pääateria 6,10 euroa/ateria (lounas, päivällinen)
- väliateria 3,10 euroa/ateria (aamupala, iltapala)

Asiakas maksaa aterioistaan käytön mukaisen ateriamaksun. Aterioita voi päivää kohti olla kaksi pääateriaa ja kaksi väliateriaa. Erityisruokavalion hinta määräytyy samoin kuin normaaliruokavalion. (*Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 10.12.2024 § 268.*)

5. Lapsen asumisen tuki

Kun lapsen asumisen tuki järjestetään hänen kotiinsa, siihen liittyvät apu ja tuki sekä palvelut ovat maksuttomia (Asiakasmaksulaki 4 §).

Kun asumisen tuki järjestetään kodin ulkopuolella ryhmäkodissa tai perhehoidossa, voidaan asumisen tuesta periä maksu, jos se on perheen toimeentulon edellytykset ja perheen elatusvastuu huomioon ottaen perusteltua (Asiakasmaksulaki 7 d §).

Lapsen kodin ulkopuolella järjestettävästä asumisen tuesta voidaan periä asiakasmaksu lapsen elatuksesta aiheutuneiden kustannusten johdosta. Vanhemmilta maksu on enintään lapsen elatuksesta annetun lain (704/1975) 1-3 §:n nojalla määräytyvän elatusavun suuruinen. Maksu jaetaan vanhempien kesken noudattaen, mitä lapsen elatuksesta annetun lain 2 §:n 1 momentissa säädetään vanhempien elatuskyvystä.

Sellaisen vanhemman osalta, joka on velvoitettu suorittamaan lapselle elatusapua, hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle suoritettavan elatusavun tai -tuen siltä ajalta, jonka lapsi asuu kodin ulkopuolella ja käyttää elatusavun tai -tuen lapsen asumisen tuesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi.

Hyvinvointialue voi periä kohtuulliseksi katsottavan maksun myös muista lapsen tai nuoren eläkkeistä, elinkorosta, elatusavusta, avustuksesta tai muusta jatkuvasta ja kertakaikkisesta tulosta, korvauksesta tai saamisesta kodin ulkopuolella asumisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi.

Lapselta maksua perittäessä on huolehdittava siitä, että lapsen henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on perhehoidossa asuvalle lapselle pitkäaikaisen perhehoidon käyttövaran suuruinen ja pienryhmäkodissa asuvalle lapselle vähintään pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen käyttövaran suuruinen. Käyttövarojen suuruudesta säädetään asiakasmaksulain 7 c §:n 3 momentissa.

Vammaisen lapsen kodin ulkopuolella järjestettävästä asumisen tuesta peritään asiakasmaksu, joka on lapselta ja hänen vanhemmiltaan yhteensä **enintään 500 euroa kuukaudessa**. Asiakkaan eli lapsen, henkilökohtaiseen käyttöön jätetään vähintään käyttövaraksi **182 euroa kuukaudessa** (vuonna 2025). (*Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 21.01.2025 § 4.*)

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

6. Lyhytaikainen huolenpito

Lyhytaikaisesta huolenpidosta peritään vastaavat ylläpitomaksut kuin lyhytaikaisista palveluista silloin, kun ne järjestetään ensisijaisen lainsäädännön perusteella. (*Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 10.12.2024 § 267 ja 30.1.2024 § 15*).

7. Kuntoutushoito laitoshoidona

Vammaiselle henkilölle terveydenhuoltolain 29 §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna laitoshoidona annetusta kuntoutushoidosta tai kehitysvammaisten erityishuoltona annetusta kuntoutushoidosta peritään 23,00 euroa hoitopäivältä (Asiakasmaksuasetus 14 § 1 momentti).

Maksua ei saa periä alle 18-vuotiaalta terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän (Asiakasmaksuasetus 14 § 2 momentti).

8. Vammaisten lasten loma-ajan toiminta

Lapsen loma-ajan toiminnasta peritään ei peritä asiakasmaksua. Aterioista kuitenkin peritään ateriamaksu 6,10 euroa/päivä. Ateriamaksu sisältää lounaan sekä välipalan.

Ateriamaksu peritään syödyistä aterioista. (*Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 10.12.2024 § 265*.)

9. Päivätoiminnan ja kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminnan maksut

Päivätoiminta ja kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminta ja matkat on asiakkaalle maksuttomia (Asiakasmaksulaki 4 §). Vammaispalvelulain mukaisessa päivätoiminnassa ja kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminnassa voidaan kuitenkin periä maksu aterioista. (Asiakasmaksulaki 7 e §).

Maksut aterioista peritään vammaispalveluiden ateriamaksujen mukaisesti:

- pääateria 6,10 euroa/ateria (lounas, päivällinen)
 - väliateria 3,10 euroa/ateria (aamupala, iltapala).
- (*Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 10.12.2024 § 268*)

Maksuja ei kuitenkaan peritä henkilöiltä, jotka ovat pitkäaikaisessa laitoshoidossa tai kodin ulkopuolella järjestettävän lapsen asumisen tuen palvelussa.

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

10. Liikkumisen tuki kuljetuspalveluna järjestettäessä

Liikkumisen tukea voidaan järjestää eri tavoin. Kun liikkumisen tuki järjestetään kuljetuspalveluna, peritään siitä maksut Helsingin seudun liikenteen lippujen hintojen mukaisesti (Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 21.1.2025 § 4, Asiakasmaksulaki 7 f §).

Kuljetuspalvelun palvelualueella peritään AB-vyöhykkeiden lipun hinnan mukainen omavastuumaksu. Kuljetuspalvelualueen ulkopuolelle tehdyistä opiskelumatkoista asiakas maksaa asiakasmaksuna julkisen liikenteen opiskelijalipun hinnan ja työmatkoista edullisimman julkisen joukkoliikennevälineen mukaisen asiakasmaksun.

Asiakasmaksujen määrät seuraavat vastaavien Helsingin seudun liikenteen lippujen hintojen muutoksia vastaten aina joukkoliikenteen lipun hintaa.

Asiointimatkat	Asiakasmaksu, euroa/matka
Asiointimatka, pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen), ja Sipoo	3,20
Asiointimatka 7-17 vuotiaat, pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen) ja Sipoo	1,60

Työ- ja opiskelumatkat	Asiakasmaksu, euroa/kuukausi
Työmatkat, Helsinki ja pääkaupunkiseutu (Espoo, Vantaa ja Kauniainen)	72,10
Opiskelumatkat, Helsinki ja pääkaupunkiseutu (Espoo, Vantaa ja Kauniainen)	43,30
7-17- vuotiaat, Helsinki ja pääkaupunkiseutu (Espoo, Vantaa ja Kauniainen)	36,10
Työmatkat, lähiseutu (ABCD-lippu)	118,80
Opiskelumatkat, lähiseutu (ABCD-lippu)	71,30

Työ- ja opiskelumatkat: Asiakas voi valita, maksaako hän omavastuumaksun takautuvasti kertamaksuna käytettyjen matkojen määrän mukaan vai kuukausilipun hinnan etukäteen. Tämä valinta tulee antaa tiedoksi vammaispalvelun toimipisteeseen, ja tieto merkitään matkojen välitysohjelmaan ja tiedotetaan Taloushallintopalveluun (Talpa). Työ- tai opiskelumatkoja käyttävän asiakkaan kuukausittaiseen asiakasmaksuun sisältyy myös myönnettyjen asiointi- ja vapaa-ajan matkojen omavastuuosuus.

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

Opiskelumatkat kuljetuspalvelualueen ulkopuolelle: Tehdyistä opiskelumatkoista peritään asiakkaalta omavastuuosuutena julkisen liikenteen opiskelijalipun hinta.

Työmatka kuljetuspalvelualueen ulkopuolelle: Matkanteon eri vaihtoehdot julkisilla joukkoliikennevälineillä selvitetään, ja asiakkaalta peritään hänelle edullisimman vaihtoehdon mukainen omavastuu.

Vaativan moniammatillisen tuen matkat: Kehitysvammaisten erityishuollon (tahdosta riippumaton hoito) saamiseksi myönnetty matkat ovat asiakkaalle maksuttomia. Muussa tapauksessa asiakas maksaa matkasta omavastuuosuuden.

Matkat valmennukseen palvelun toteuttamispaikalle tai pois sieltä eivät sisälly valmennukseen, vaan näihin on mahdollista hakea liikkumisen tukea.

Matkat lyhytaikaisen huolenpidon palveluihin järjestetään vammaispalvelulain mukaisena liikkumisen tukena, mikäli asiakas tarvitsee kuljetuspalvelua. Kuljetuksesta asiakkaat maksavat kuljetuspalvelun omavastuuosuuden. Omavastuuosuudet laskutetaan asiakkaalta kuukausittain jälkikäteen. Poikkeuksena peruskouluikäisten vammaisten lasten loma-ajan toiminta, josta ei peritä omavastuuta kuljetuspalveluista.

Sosiaalihuoltolain perusteella myönnetyn liikkumisen tuen matkat: Peritään sama omavastuuosuus kuin kuljetuspalvelumatkoista. Asiakas maksaa vapaa-ajan matkasta omavastuuosuuden, jotka laskutetaan asiakkailta kuukausittain jälkikäteen.

11. Hengityslaitteen varassa elävän henkilön hoidon maksuttomuus

Hengityslaitteen varassa elävälle henkilölle terveydenhuollon palveluista maksuttomia ovat annettava hoito, ylläpito terveydenhuollon laitoshoidon aikana sekä hoitoon liittyvät kuljetukset. (Asiakasmaksulaki 5 §.) Tämä tarkoittaa sitä, että hengityslaitteen varassa elävien henkilöiden kaikki terveydenhuollon palvelut ja niihin liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia.

Hengityslaitteen varassa elävien henkilöiden terveydenhuollon maksuttomuus koskee hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvia palveluja. Tällä tarkoitetaan myös esimerkiksi hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvaa kuntoutusta.

Koska henkilö ei ole enää kotona asuessaan laitoshoidossa, hän ei voi saada sairaalahoitoon kuuluvia maksuttomia lääkkeitä sairaalasta, vaan lääkkeet tulee hankkia itse reseptillä. Terveydenhuollon laitoshoidon sisältyvät tarvittavat lääkkeet.

12. Asiakasmaksun perimättä jättäminen tai alentaminen

Asiakasmaksut eivät saa olla esteenä palveluiden saamiselle. Maksun alentamisen ja perimättä jättämisen on ensisijaista toimeentulotukeen nähden. Tämä ensisijaisuus ei kuitenkaan estä toimeentulotuen myöntämistä asiakasmaksuun, myöskään esimerkiksi tilanteessa, jossa asiakasmaksun alentamista ja perimättä jättämistä koskevan asian käsittely on kesken.

Asiakasmaksut määräytyvät sen mukaan, minkä lain perusteella palvelut on järjestetty. Myös asiakasmaksujen alentaminen ja perimättä jättäminen määräytyvät osittain eri tavoin vammaispalvelulain mukaisista palveluista perittävien maksujen ja niin kutsuttujen ensisijaisten lakien mukaisista palveluista (kuten sosiaalihuoltolaki) perittävien maksujen osalta.

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

12.1. Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden maksut

Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden maksujen alentamisessa ja perimättä jättämisessä sovelletaan asiakasmaksulain 11 §:n mukaista käytäntöä. Sen mukaan sosiaalihuollon palveluista määrättyä maksua ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrättyä maksua tulee alentaa tai jättää maksu kokonaan perimättä, jos:

- maksun periminen vaarantaa asiakkaan tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai
- lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen koskee kaikkia sosiaalipalvelujen maksuja, sekä tulosidonnaisia että tasasuuruksia maksuja ja myös kuljetuspalveluiden omavastuuosuuksia.

Terveyspalvelujen osalta maksujen perimättä jättäminen tai alentaminen koskee ainoastaan tulosidonnaisia terveydenhuollon maksuja (esim. pitkäaikainen laitoshoido, jatkuva ja säännöllinen kotisairaanhoido). Helsingin kaupunki ei ole päättänyt, että terveydenhuollon tasamaksuja alennettaisiin tai jätettäisiin perimättä sillä perusteella, että maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista taikka huollollisista syistä (maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä kts. tarkemmin Pysyväisohje 072).

12.2. Ensisijaisten lakien mukaisten palveluiden maksut

Vammaisen henkilön saadessa palvelunsa ensisijaisten lakien, kuten sosiaalihuoltolain perusteella, sovelletaan asiakasmaksujen määräytymisessä asiakasmaksulain 11 §:n lisäksi niin kutsuttua *asiakasmaksuihin liittyvää suojasäännöstä*. Sen tarkoitus on turvata asiakasmaksulain 11 §:ää vahvemmin vammaisia henkilöitä siltä, että asiakasmaksut estäisivät ensisijaisen lainsäädännön mukaisten palveluihin pääsyn tai niiden käyttämisen. (Vammaispalvelulaki 2 §.)

Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden maksujen alentamiseen ja perimättä jättämiseen sovelletaan kappaleen 1.1 mukaisia asiakasmaksulain 11 §:n säännöksiä.

Suojasäännöksen mukainen alentaminen ja perimättä jättäminen koskee:

- kaikkia sosiaalihuollon maksuja (tasasuuruksiset ja tulosidonnaiset) sekä
- terveydenhuollon maksuja (tasasuuruksiset ja tulosidonnaiset)

Yllä mainitut maksut tulee alentaa tai jättää perimättä, jos maksu:

- vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä
- henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista
- maksu estää vammaisen henkilön palvelujen yksilöllisen järjestämisen tai vaikeuttaa sitä olennaisesti tai
- jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Suojasäännöstä ei sovelleta seuraavissa tilanteissa:

- jos kyseessä on ensisijaisen lainsäädännön mukaisten palveluiden hakeminen ilman mitään liittymää vammaisuuteen (esim. suun terveydenhuollon tai fysioterapian käynnit, joilla ei ole liittymää vammaisuuteen)

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

- jos vammaispalvelulain mukaisilla palveluilla ei voitaisi vastata asiakkaan palveluntarpeeseen

13. Siirtymäaikana perittävät asiakasmaksut (vanhan lainsäädännön mukaiset asiakasmaksut)

Vammaispalveluista perittäviä asiakasmaksuja koskevat asiakasmaksulain muutokset tulivat voimaan 1.1.2025. Vammaispalvelulain ja asiakasmaksulain soveltamisessa on kuitenkin kolmen vuoden siirtymäaika, jonka aikana asiakasmaksut määräytyvät seuraavalla tavalla:

- Jos vammaispalvelupäätös tai kehitysvammalain mukainen päätös on annettu ennen 1.1.2025 voimassa olleiden säännösten perusteella, asiakasmaksu tai maksuttomuus määräytyy näiden vanhojen säännösten mukaisesti.
- Ennen 1.1.2025 vireille tullut asiakasmaksuasiasia käsitellään loppuun vanhojen säännösten perusteella.

Tämän kappale (13) sisältää vanhan vammaispalvelulain mukaiset asiakasmaksut, joita voidaan periä enintään siirtymäajan loppuun 31.12.2027 asti.

Jos päätös on annettu 1.1.2025 voimaan tulleiden säännösten perusteella, määräytyminen tapahtuu uusien säännösten mukaisesti (kts. kappaleet 1-12).

13.1. Maksuttomat palvelut

Kehitysvammalain (519/1997) mukainen erityishuolto, kehitysvammalain 39 §:n mukainen kuljetus ja vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) mukainen sopeutumisvalmennus, kuntoutusohjaus sekä muut lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeelliset palvelut ovat maksuttomia. Maksuttomia palveluja ovat päivätoiminta (kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta), henkilökohtainen apu sekä palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Palveluasumisen erityiskustannuksista sekä henkilökohtaisesta avusta voidaan kuitenkin periä maksu, jos henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain nojalla.

Tietyissä tapauksissa myös sotilastapaturmaa koskeva lainsäädäntö voi tulla sovellettavaksi.

Vakuutusyhtiöltä korvauksia perittäessä tulee määritellä, mikä osa korvauksesta voidaan käyttää järjestettyjen palvelujen maksuksi. Jos korvaus kokonaisuudessaan ei kohdistu kyseiseen palveluun liittyviin menoihin, on muihin kuluihin osoitettu rahamäärä suoritettava vammaiselle henkilölle. Jos vaikeavammainen henkilö saa korvausta näihin kustannuksiin jonkin muun kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetussa lain nojalla, peritään asiakkaalta normaalit asiakasmaksut enintään korvauksen määrään asti. Pääsääntöisesti kustannukset laskutetaan suoraan vakuutusyhtiöltä.

13.2 Maksut pitkäaikaisissa palveluissa

Pitkäaikaisesti vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain mukaisessa palveluasumisessa, kehitysvammalain mukaisessa asumispalvelussa ja sosiaalihuoltolain perusteella vammaisille henkilöille myönnettyssä asumispalvelussa ei peritä

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

maksua palvelun osuudesta (hoito/hoiva). Asiakas maksaa ateriamaksut ja ylläpitomaksut käyttöperusteisesti, sekä vuokran erillisenä suoritteena suoraan vuokranantajalle.

Pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksu määräytyy palvelun käyttäjän maksukyvyn mukaan (tulosidonnainen maksu). Maksun määräytymisestä on erillinen pysyväisohje 053 (pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta, laitoshoidosta ja perhehoidosta perittävät asiakasmaksut).

Asiakasmaksulain (734/1992) 7 c §:ssä tarkoitettua tulosidonnaista maksua ei saa periä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tai vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain nojalla annetusta perhehoidosta (Asiakasmaksulaki 7 b § 2-kohta). Perhehoitoon liittyvästä ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu (lukuun ottamatta alle 16-vuotiaan kehitysvammaisen osittaista ylläpitoa).

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) perustella järjestettävät asumispalvelut on suunnattu pääsääntöisesti neurokirjon asiakkaille. Lisäksi sosiaalihuoltolain perusteella asumispalveluita järjestetään niille asiakkaille, jotka tarvitsevat asumispalvelua puutteellisen toimintakykynsä vuoksi (taustalla kehitykselliset syyt), vaikka he eivät pääsääntöisesti ole vaikeavammaisia henkilöitä. Asiakkaat tarvitsevat kuitenkin asumisessaan säännöllistä apua, tukea ja ohjausta tai muita erityisjärjestelyjä.

Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen osalta asiakas maksaa asiakasmaksuna ateriat sekä ylläpitomaksun kohtien 4.1. ja 4.2. mukaisesti.

Vuokra

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan tilapalvelut, palveluntuottaja tai muu vuokranantaja tekee asiakkaalle vuokrasopimuksen. Vuokra maksetaan suoraan vuokranantajalle.

Ylläpitomaksu

Asiakasmaksulain 4 §:n mukaan kehitysvammaisen ylläpidosta voidaan periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotiaalle annettavaa osittaista ylläpitoa.

Ylläpitomaksu kattaa sellaisia jokapäiväisiä kuluja, jotka syntyvät riippumatta siitä, onko henkilö vammainen vai ei, ja joilla ei ole yhteyttä henkilön avun tai tuen tarpeeseen.

Ympäri vuorokautinen hoito kattaa kaiken asiakkaan tarvitseman hoidon ja hoivan sekä ateriat (täysi ylläpito). Osavuorokautisessa hoidossa hoito on vastaava, mutta toteutuu ajallisesti vain osavuorokauden (osittainen ylläpito).

Ylläpidosta peritään maksut kappaleen 4.1 mukaisesti.

Ateriamaksut

Aterioista peritään maksut kappaleen 4.2 mukaisesti.

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

13.3 Maksut lyhytaikaisissa palveluissa

Palvelun lyhytaikaisuus

Lyhytaikaishoidon maksuja sovelletaan aina, kun kyseessä on lyhytaikaiseksi/tilapäiseksi/määräaikaiseksi alle 3 kuukautta kestäväksi lyhytaikaishoidoksi suunniteltu jakso.

Mikäli lyhytaikaishoito jatkuu yli kolme kuukautta, sovelletaan neljännen kuukauden alusta pitkäaikaisasumisen maksuja (Asiakasmaksulaki 7 b §). Jos kuitenkin ennen kolmen kuukauden täyttymistä tulee tietoon, ettei henkilö enää voi palata aikaisempaan asuinpaikkaansa, voidaan hänelle tehdä pitkäaikaispäättös siitä lähtien, kun asia on tullut tietoon/selvinnyt eli asiakkaan pitkäaikainen palveluntarve on tullut esiin. Jos asiakas menee lyhytaikaishoitoyksikköön asumaan pitkäaikaisesti, sovelletaan maksuissa alusta alkaen pitkäaikaisasumisen maksuja.

4.2. Lyhytaikainen laitoshoido

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään 66,90 euroa vuorokaudessa. Maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään ylläpitomaksuna 25,10 euroa hoitopäivältä. Maksuja ei saa kuitenkaan periä terveyskeskuksessa eikä sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän (Asiakasmaksuasetus 912/1992, 12 §).

Jos kehitysvammainen on laitoshoidossa osan vuorokaudesta, tilapäisen päivä- tai yöhoidon maksu on 30,70 euroa vuorokaudessa. Maksua ei saa kuitenkaan periä alle 18-vuotiaalta terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän (Asiakasmaksuasetus 13 §).

Nämä maksut sisällytetään palvelunkäyttäjän maksukattoon, josta kerrotaan lisää pysyväisohjeessa 094 (maksukatto sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista perittävissä maksuissa).

Lyhytaikainen perhehoito

Lyhytaikaisesta perhehoidosta peritään 42,40 euroa vuorokaudessa. Perhehoidosta perittyä maksua ei sisällytetä palvelunkäyttäjän maksukattoon, ja se peritään samansuuruisena myös maksukaton täytyttyä.

Kuntoutushoito laitoshoidona

Vammaiselle henkilölle terveydenhuoltolain 29 §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna laitoshoidona annettua kuntoutushoidosta tai kehitysvammaisten erityishuoltona annettua kuntoutushoidosta peritään 23,00 euroa hoitopäivältä.

Maksua ei saa periä alle 18-vuotiaalta terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän (Asiakasmaksuasetus 14 §).

Maksu kehitysvammaisten erityishuoltona annettua kuntoutushoidosta sisällytetään palvelunkäyttäjän maksukattoon. Maksukaton täytyttyä palvelu on maksuton.

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

Ennen hoidon/palvelun myöntämistä päätöksentekijän on määriteltävä, onko kyseessä kuntoutushoito vai muun syyn vuoksi tarpeellinen tilapäinen laitoshoido. Tämä arviointi tehdään yhteistyössä terveydenhuollon ammattilaisten kanssa.

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikainen hoito

Kun laitoshoido tai perhehoito järjestetään asiakkaalle hänen omaishoitajansa lakisääteisen vapaan ajaksi, peritään 12,80 euroa hoitopäivältä.

Maksu peritään samansuuruisena riippumatta siitä, kestäkö palvelu kokonaista vuorokautta. Maksu ei kerrytä palvelunkäyttäjän maksukattoa, ja se peritään samansuuruisena myös maksukaton täytyttyä.

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisista palveluista perittävistä asiakasmaksusta löytyy lisätietoa pysyväisohjeesta 077 (omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajaksi järjestettävistä palveluista perittävät maksut).

Muut palvelut ja maksun keskeytyminen

Lyhytaikaisen palvelun maksu peritään asumispalveluun tulopäivältä, sen jälkeen kertyviltä asumispäiviltä, sekä lähtöpäivältä.

Mikäli asiakas siirtyy lyhytaikaiseen asumispalveluun laitoshoidosta, ei maksua kuitenkaan peritä asumispalveluun tulopäivältä, jos maksu peritään samalta kalenteripäivältä jo laitoshoidosta.

Jos lyhytaikaishoidossa oleva asukas käy päiväaikaisessa toiminnassa, eivät siellä nautitut ateriapalvelut sisälly asumispalvelun maksuun, vaan asiakas maksaa niistä erikseen käytön mukaan 4.2 mukaisesti. Laitoshoidon maksu kattaa ateriat myös päiväaikaisessa toiminnassa eikä niistä tällöin peritä erillistä maksua.

Mikäli asiakkaalla taas on lyhytaikaishoitajakson aikana voimassa oleva pitkäaikaisen laitoshoidon maksu tai pitkäaikaisen perhehoidon ylläpidon maksu, keskeytyy pitkäaikainen palvelusta perittävä maksu laitoshoidon ajalle kuten asiakasmaksulaki 10 k §. Huomioitavaa on, että erikseen vuokranantajalle maksettava vuokran osuus ei keskeydy.

Mikäli asiakkaalla on voimassa oleva päätös vammaispalvelulain mukaisesta vaikeavammaisten palveluasumisesta ja lyhytaikainen tai osavuorokautinen (päivällä tai yöllä tapahtuva) asumispalvelu on osa palveluasumista ja se on kirjattu asiakassuunnitelmaan, voidaan asiakkaalta siltä ajalta periä ainoastaan ateriamaksu.

Asiakkaalta voidaan periä maksu vain aterioista lyhytaikaishoitajakson ajalta, jos hän maksaa jakson aikana vuokraa pitkäaikaisesta palveluasumisesta tai pitkäaikaisesta asumispalvelusta.

Kotona annettavat palvelut (vaikeavammaisten lasten lyhytaikaishoito)

Jos vaikeavammaisen lapsen lyhytaikaishoito kodin ulkopuolella ei ole hänen vammansa tai sairautensa vuoksi mahdollista tai muuten tarkoituksenmukaista, voidaan hänelle järjestää lyhytaikaishoitoa omaan kotiin. Kotona annettavasta lyhytaikaisesta palvelusta ei peritä

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

asiaksmaksua, koska vammaispalvelulain 8 §:n 1 momentin mukaiset muut tarpeelliset palvelut ovat asiakasmaksulain 4 §:n mukaan maksuttomia.

13.4 Alle 18-vuotiaiden asumispalvelut

16–18-vuotiaiden nuorten asumispalveluista peritään asiakasmaksut samoin perustein kuin yli 18-vuotiailta.

Silloin kun alle 16-vuotias saa asumispalveluissa täydet ylläpitopalvelut, peritään asiakasmaksu pitkäaikaisen laitoshoidon maksun mukaisesti. Huoltaja tai edunvalvoja nostaa lapsilisät, eläkkeet ja muut tulot. Asiaksmaksun määrittely tehdään lapsen tulojen perusteella, ja lapselle jätetään käyttövara kuten laitoshoidossa.

Pitkäaikaisten asumispalvelujen maksun määräytymisestä on pysyväisohje 053 (pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta, laitoshoidosta ja perhehoidosta perittävät asiakasmaksut).

13.5 Työ- ja päivätoiminta

Työ- ja päivätoiminta on asiakkaalle maksutonta. Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain mukaisessa päivätoiminnassa peritään asiakasmaksu matkoista ja aterioista. Myös vammaisten henkilöiden työtoiminnan matkoista ja aterioista voidaan periä maksu (Asiakasmaksulaki 4 § 1-kohta).

Aterioista peritään kohdassa 4.2 mainitut maksut, paitsi henkilöiltä, jotka ovat joko pitkä- tai lyhytaikaisessa laitoshoidossa ei työ- ja päivätoiminnan aterioista maksua peritä.

13.6 Sopeutumisvalmennus

Sopeutumisvalmennuksena annettava neuvonta, ohjaus ja valmennus on asiakkaalle maksutonta palvelua sis. kuljetuksen. Ryhmässä tapahtuva sopeutumisvalmennus on sekä vammaiselle henkilölle, hänen lähiomaiselleen tai muulle sopeutumisvalmennukseen osallistuvalla henkilöllä maksuton.

13.7 Kuljetukset

Kuljetuspalvelumatkojen omavastuuosuus määräytyy HSL:n vyöhykelippujen hintojen mukaisesti (sosiaali- ja terveyslautakunta 21.5.2019 § 98). Käytännössä koko kuljetuspalvelun palvelualueella peritään AB-vyöhykkeiden lipun hinnan mukainen omavastuumaksu.

Sosiaalihuoltolain perusteella myönnetyn liikkumisen tuen matkat: peritään sama omavastuuosuus kuin kuljetuspalvelumatkoista. Asiakas maksaa vapaa-ajan matkasta omavastuuosuuden, jotka laskutetaan asiakkailta kuukausittain jälkikäteen.

Työ- ja opiskelumatkat: asiakas voi valita, maksaako hän omavastuumaksun takautuvasti kertamaksuna käytettyjen matkojen määrän mukaan, vai kuukausilipun hinnan etukäteen. Tämä valinta tulee antaa tiedoksi vammaissosiaalityön toimipisteeseen, ja tieto merkitään matkojen välitysohjelmaan ja tiedotetaan Taloushallintopalveluun (Talpa). Työ- tai opiskelumatkoja

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

käyttävän asiakkaan kuukausittaiseen asiakasmaksuun sisältyy myös myönnettyjen asiointi- ja vapaa-ajan matkojen omavastuuosuus.

Opiskelumatkat kuljetuspalvelualueen ulkopuolelle: tehdyistä opiskelumatkoista peritään asiakkaalta omavastuuosuutena julkisen liikenteen opiskelijalipun hinta.

Työmatka kuljetuspalvelualueen ulkopuolelle: matkanteon eri vaihtoehdot julkisilla joukkoliikennevälineillä selvitetään ja asiakkaalta peritään hänelle edullisimman vaihtoehdon mukainen omavastuu.

Kehitysvammaisten erityishuollon saamiseksi myönnetty matkat ovat asiakkaalle maksuttomia. Kehitysvammapoliklinikalle tehtyihin muihin kuin terveydenhuollon matkoihin voi hakea korvausta vammaisten sosiaalitoimen yksiköstä kuittia/laskua vastaan jälkikäteen.

Matkat sopeutumisvalmennukseen ovat asiakkaalle kokonaan maksuttomia eikä omavastuuosuutta peritä.

Kuljetukset lyhytaikaishoitoon voidaan järjestää vaikeavammaisille lapsille vammaispalvelulain mukaisena kuljetuspalveluna. Kuljetuksesta asiakkaat maksavat kuljetuspalvelun omavastuuosuuden. Omavastuuosuudet laskutetaan asiakkaalta kuukausittain jälkikäteen.

Lisätietoa kuljetuksista pysyväisohjeissa:

- Erityishuollon asiakkaiden kuljetuksista työ- ja päivätoimintaan on lisätietoa pysyväisohjeessa 4.4.8. (erityishuollon asiakkaiden matkustaminen). Omavastuuosuudet laskutetaan asiakkaalta kuukausittain jälkikäteen.
- Vaikeavammaisten kuljetuksista työ- ja päivätoimintaan on lisätietoa pysyväisohjeessa 035 (vaikeavammaisten henkilöiden päivätoiminta ja kuljetukset päivätoimintaan) ja pysyväisohjeessa 009 (vaikeavammaisten henkilöiden kuljetuspalveluja koskeva soveltamisohje). Omavastuuosuudet laskutetaan asiakkaalta kuukausittain jälkikäteen.
- Vaikeavammaisten kuljetuspalveluista on lisätietoa pysyväisohjeessa 009 (vaikeavammaisten henkilöiden kuljetuspalveluja koskeva soveltamisohje). Omavastuuosuudet laskutetaan asiakkaalta kuukausittain jälkikäteen.
- Sosiaalihuoltolain mukaisesta liikkumisen tuesta on lisätietoa pysyväisohjeessa 111 (sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisen tuki). Omavastuuosuudet laskutetaan asiakkailta kuukausittain jälkikäteen.

13.8 Maksukatto

Maksukattoon sisällytetään tässä pysyväisohjeessa mainituista palveluista ainoastaan kuntoutushoito ja lyhytaikainen laitoshoido (koko- ja osapäiväinen). Maksukatosta lisätietoa on pysyväisohjeessa 094 (maksukatto sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista perittävissä asiakasmaksuissa).

29.9.2025

PYSYVÄISOHJE

PYSY050

13.9 Asiakasmaksun alentaminen ja perimättä jättäminen

Asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä on lisätietoa pysyväisohjeessa 072 (asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen).

14. Viitteet ja säännökset

Laki (519/1977) ja asetus (988/1977) kehitysvammaisten erityishuollosta
Laki (734/1992) ja asetus (912/1992) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista
Terveystenhuoltolaki (1326/2010)
Sosiaalihuoltolaki (1301/2014)
Vammaispalvelulaki (675/2023)
Sosiaali- ja terveystenhuoltokunnan päätös 21.5.2019 § 98 Kuljetuspalvelumatkojen omavastuuosuuksien muuttaminen sosiaali- ja terveystoimialalla
Sosiaali- ja terveystenhuoltokunnan päätös 15.2.2022 § 26 Sosiaalihuollon tasasuuruisten asiakasmaksujen indeksitarkistukset 1.4.2022 lukien ja sosiaalihuollon tasasuuruisten asiakasmaksujen indeksitarkistamisesta päättämisen delegoiminen
Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan päätös 10.12.2024 § 265 Vammaisten lasten loma-ajan toiminnasta perittävä asiakasmaksu 1.3.2025 alkaen
Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan päätös 10.12.2024 § 267 Sosiaali- ja terveydenhuollon tasasuuruiset asiakasmaksut 1.2.2025 alkaen
Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan päätös 10.12.2024 § 268 Siivouspalvelun asiakasmaksut, yhteisöllisen asumisen ateriamaksut ja vammaispalveluiden ateria- ja ylläpitomaksut 1.2.2025 alkaen
Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan päätös 21.1.2025 § 4 Uuden vammaispalvelulain mukaiset asiakasmaksut 21.1.2025 alkaen

Lisätietoja:

Vammaisten sosiaalityön päällikkö
Asiakasmaksupäätökset ja asiantuntijatuki erityissuunnittelija

toimialajohtaja

yhteisten palvelujen johtaja